

Värt att veta

kortfattad information om bidrag
och stöd för vuxna med funktionsnedsättning

Värt att veta

Kortfattad information om bidrag och stöd
för vuxna med funktionsnedsättning

Värt att veta från A-Ö

Adresser och telefonnummer	33
Aktivitetsersättning	8
Alternativ telefoni	23
Arbetshjälpmedel	8
Assistansersättning	9
Bilstöd	9
Bistånd enligt socialtjänstlagen	31
Bostadsanpassningsbidrag	13
Bostadstillägg	10
Daghandikappersättning	11
Diskrimineringsombudsmannen	26
FN:s standardregler och FN-konventionen	32
Fonder	26
Forum Funktionshinder	27
Färdtjänst/särskild kollektivtrafik	14
Förlängt barnbidrag	10
Försäkringar	26
Förvaltare	17
Förvaltningslagen	4
God man	16
Habiliteringscenter	5
Handikappersättning	10
Handikappupplysningen/Rådgivningen	27
Hemsjukvårdsbidrag	20
Hjälpmedel	21
Hjälpmedelsinstitutet	22
HSL - Hälso- och sjukvårdslagen	31
ICF	5
IdéTorget	22
Ifa och Assistanskoll	20
Klara Mera	22
Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionshinder, KBH	17
Kontaktperson	17
Körkortsutbildning	11

Lagen om assistansersättning, LASS	30
Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	30
Ledsagarservice	17
Närståendepenning	11
Omprovning	7
Parkeringstillstånd	18
Patientnämnden	28
Patientsäkerhetslagen	29
Patientvägledare/Patientombudsman	28
Personlig assistans	18
Prisbasbelopp	7
Rehabilitering	11, 20
Rg-bidrag	25
Riksfärdtjänst	16
Sjukersättning	8
Sjukresor	24
Socialförsäkringsbalken	30
Socialstyrelsen	28
Socialtjänstlagen, SoL	31
Studiehjälp/Studiebidrag	25
Särskilt landstingsbidrag	21
Särskilt pensionstillägg	12
Taltjänst	22
Tandvårdsstöd	23
Teletal	22
Tillsyn	28
Tolk	5
Tolktjänst	23
Vuxenhabiliteringen på Huddinge sjukhus	6
Vårdguiden	26
Överklaga	4

Detta är en kortfattad information om bidrag och stöd för vuxna personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Du får inget bidrag eller stöd automatiskt. Du måste själv ansöka om det som kan vara aktuellt för dig. Det görs alltid en individuell bedömning.

Uppgifterna är från december 2010 och gäller för dig som bor i Stockholms län. För sammanställningen svarar Forum Funktionshinder, Stockholms läns landsting, tel. 08-123 350 10, texttel. 08-123 350 40, e-post: forumfunktionshinder@sll.se

Information om stöd och bidrag finns i avsnitten **Försäkringskassan** och **Kommunen**. I avsnittet **Annat som kan vara bra att veta** finns blandad information. Kort om lagar som styr stöden/rättigheterna hittar du i avsnittet **Lagar**. Telefonnummer till kommuner, habiliteringscenter med mera hittar du längst bak i broschyren. Hör gärna av dig till oss om du saknar något som du tycker borde finnas med.

Vill du veta mer om vilket stöd som kan vara aktuellt för dig? Om du har kontakt med Habilitering & Hälsa kontakta kuratorn där. Du kan också ringa till Forum Funktionshinderns telefonrådgivning, tel. 08-123 350 10, texttel. 08-123 350 40.

Denna broschyr finns i pdf-format på www.handikappupplysningen.se
Du kan också beställa broschyren på www.publicerat.habilitering.nu

Myndigheter har serviceskyldighet

För all myndighetsutövning gäller förvaltningslagen. Där står att myndigheter ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp i frågor som rör deras verksamhetsområde. Frågor från enskilda ska besvaras så snart som möjligt. Myndigheter ska sträva efter att uttrycka sig så att det är lätt att förstå vad de menar. Ärendena ska handläggas så snabbt som möjligt. Handläggaren ska också informera om dina rättigheter. Om du vänt dig till "fel" myndighet ska du få hänvisning till "rätt instans".

Rätt att överklaga

Vissa beslut går att överklaga om du är missnöjd. Mer information kan du få från den myndighet som fattat beslutet, från Forum Funktionshinderns rådgivning eller en kurator på habiliteringscentret.

Du kan få hjälp av en tolk

Du som inte talar svenska eller du som har en allvarlig hörsel- eller talskada kan få hjälp av en tolk vid kontakt med myndigheter. Se även tolktjänst på sidan 23.

Vad menas med funktionsnedsättning och funktionshinder?

Att ha en funktionsnedsättning innebär att man har en nedsatt funktionsförmåga. Det kan gälla fysisk, psykisk eller intellektuell funktion. En person som har en funktionsnedsättning blir mer eller mindre funktionshindrad utifrån hur miljön är utformad och vilket bemötande han eller hon får. Miljön kan anpassas så att en person som använder rullstol lättare kan ta sig fram. Det finns olika hjälpmedel, till exempel tidshjälpmedel som kan underlätta för en person med en kognitiv funktionsnedsättning. Genom stöd och behandling kan följden av en funktionsnedsättning begränsas och funktionshindret minska. Det är brister i miljön som skapar ett funktionshinder.

Världshälsoorganisationen WHO har utarbetat ett system för att beskriva hälsa och funktionshinder. Det kallas ICF. Den svenska titeln är ”Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa”. Syftet med ICF är att det ska vara ett gemensamt språk för att beskriva funktionstillstånd och funktionshinder i relation till hälsa. ICF kan till exempel användas när man ska bedöma olika behov och vid utvärdering. Du kan läsa mer om ICF på Socialstyrelsens webbplats socialstyrelsen.se

Habilitering & Hälsa

Det finns flera habiliteringscenter för ungdomar och vuxna i Stockholms län. På ett habiliteringscenter arbetar assistent, arbetsterapeut, kurator, logoped, psykolog och sjukgymnast. De ger råd, stöd och behandling till dig som har en omfattande och varaktig funktionsnedsättning. Du kan själv ta kontakt med ett habiliteringscenter.

Det finns också andra länsövergripande verksamheter till exempel Autismcenter för vuxna, ADHD-center (för personer upp till 25 år), Hjärnskadecenter, Dövteamet och Dövblindteamet. Du hittar alla Habilitering & Hälsas verksamheter på webbplatsen habilitering.nu Telefonnummer hittar du på sidan 33.

Vuxenhabiliteringen på Huddinge sjukhus

Inom Rehabiliteringsmedicinska universitetskliniken Stockholm finns en vuxenhabilitering. Mottagningen finns på Huddinge sjukhus, men hör administrativt till Danderyds sjukhus.

Dit kan du som är vuxen och har en medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning vända dig. Funktionsnedsättningen kan till exempel bero på en CP-skada, utvecklingsstörning eller muskelsjukdom med tidig debut. Teamet består av arbetsterapeut, dietist, kurator, logoped, läkare, psykolog, sjukgymnast och sekreterare. Du kan vända dig till detta team oavsett var du bor i Stockholms län. Teamet samverkar med habiliteringscentren.

Telefonnumren är 08-585 821 75 eller 08-585 812 68.

Försäkringskassan

Här kan du läsa om bidrag och stödformer som du söker via Försäkringskassan. Mer information kan du få från Försäkringskassan via deras webbplats forsakringskassan.se eller om du vill ha personlig service kan du ringa kundservice på tel. 0771-524 524. Personer som är döva och hörselskadade får hjälp via förmedlingstjänsten som nås från texttel. på nummer 90160.

Försäkringskassan ger ut informationsbroschyrer och faktablad om de olika bidragen. En del av Försäkringskassans information är anpassad till lättläst svenska och finns också översatt till andra språk. Det går att beställa information på talkasset, CD eller i punktskrift.

För de flesta bidrag krävs läkarintyg som styrker funktionsnedsättningen och behovet av hjälp. Om du behöver särskilt stöd i frågor om sjukförsäkring och annat som rör Försäkringskassan kan du få en personlig handläggare som hjälper dig. Den personliga handläggaren finns med genom hela ärendet och kan också ge stöd i andra kontakter med Försäkringskassan.

Försäkringskassans personal kan hjälpa dig att formulera din ansökan. Om du inte får vad du begärt kommer beslutsunderlaget med förslag till beslut skickas till dig för dina synpunkter innan Försäkringskassan fattar beslut i ärendet.

Begära omprövning/överklaga

Du kan begära omprövning/överklaga Försäkringskassans beslut om du inte är nöjd med beslutet. Ett tjänstemannabeslut omprövas av Försäkringskassan och du får sedan ett omprövningsbeslut. Är du fortfarande inte nöjd kan du överklaga till förvaltningsrätten och sedan eventuellt vidare till högre instans.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet är ett belopp som fastställs av regeringen för ett år

i taget. Många ersättningar och bidrag är knutna till prisbasbeloppet och bestämda till en viss procent av det. Prisbasbeloppet för år 2011 är 42 800 kr.

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning ska ge ekonomisk trygghet för dig som är mellan 19 - 29 år och som har en nedsättning av arbetsförmågan som antas bestå under minst ett år. Du som på grund av en funktionsnedsättning behöver förlängd skolgång kan också få aktivitetsersättning.

Under den tid som du får aktivitetsersättning kan du gå på utredning, rehabilitering eller delta i aktiviteter. Försäkringskassan kan hjälpa dig att planera och se till att du får möjlighet att delta i aktiviteter. Aktiviteterna ska stödja dig i din utveckling och påverka din sjukdom eller din funktionsnedsättning på ett positivt sätt. De ska också bidra till att förbättra din arbetsförmåga.

Exempel på aktiviteter kan vara att delta i föreningsverksamhet, att ägna sig åt en hobby eller social träning för att öva dagliga rutiner. Det kan också vara grundläggande utbildning eller kontakter med arbetslivet.

Aktivitetsersättning är alltid tidsbegränsad och du får den under längst tre år i taget. Ersättningen kan vara hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels beroende på arbetsförmågan. Får du aktivitetsersättning på grund av förlängd skolgång får du alltid hel ersättning.

Sjukersättning

Sjukersättning är till för att ge ekonomisk grundtrygghet åt dig som är mellan 30 - 64 år och inte kan arbeta på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Du kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels sjukersättning beroende på hur mycket du kan arbeta.

För att få sjukersättning måste alla möjligheter att förvärvsarbeta vara prövade.

Arbetshjälpmedel

Du eller din arbetsgivare kan få bidrag till arbetshjälpmedel för att du ska kunna återgå i arbete om du är sjukskriven, eller för att du ska

kunna fortsätta att arbeta trots en funktionsnedsättning. Försäkringskassan kan också ge bidrag till reparationer av arbetshjälpmedel och anpassning av arbetsplatsen.

Försäkringskassan betalar bara ut bidrag till arbetshjälpmedel och anpassning som inte ingår i arbetsgivarens vanliga ansvar för en bra arbetsmiljö.

Assistansersättning

Du som har stora och varaktiga funktionsnedsättningar kan få ersättning till personlig assistans. För det krävs att du behöver hjälp med de grundläggande behoven. Med grundläggande behov menas hjälp med personlig hygien, att klä på och av sig, måltider, att kommunicera med andra personer eller annan hjälp som kräver stora kunskaper om din funktionsnedsättning. För att få assistansersättning från Försäkringskassan krävs att behovet av assistans med de grundläggande behoven är mer än 20 timmar per vecka. Är behovet mindre svarar kommunen för kostnaden. Du får inte assistansersättning då du är i skola eller deltar i daglig verksamhet om det inte finns särskilda skäl.

Du som beviljats personlig assistans före 65 års ålder har rätt att behålla den även efter fyllda 65 år. Däremot kan inte assistanstimmarna utökas efter fyllda 65 år.

Läs även om personlig assistans på sidan 18.

Bilstöd

Om du har en bestående funktionsnedsättning och stora svårigheter att förflytta dig eller resa med allmänna kommunikationer kan du få bidrag till bil eller annat transportmedel. Det kan till exempel gälla dig som har ett rörelsehinder, har svår astma, dålig balans, magproblem eller psykiska besvär. Du ska vara under 65 år. Det är dessutom vissa andra förutsättningar som måste vara uppfyllda för att få bilstöd.

Bilstödet består av:

- ett grundbidrag för köp av bil, moped eller motorcykel oavsett inkomst
- anskaffningsbidrag som är ett extra bidrag för bilköp om du har låg inkomst

- anpassningsbidrag om du behöver specialutrusta eller bygga om bilen för att kunna använda den
- bidrag till körkortsutbildning som kan lämnas under vissa förutsättningar. Se körkortsutbildning på sidan 11.

För att få grund- och anskaffningsbidrag är grundregeln att det ska ha gått minst nio år sedan förra beslutet om rätt till bilstöd. Undantag från grundregeln är vid medicinska skäl, vid trafiksäkerhetsskäl eller om bilen gått minst 18 000 mil sedan du köpte bilen. När det gäller anpassningsbidrag finns ingen tidsgräns.

Bostadstillägg

Bostadstillägg är ett tillägg till vissa pensionsförmåner, bland annat till aktivitets- och sjukersättning. Storleken på bostadstillägget beror på din inkomst och din kostnad för bostaden.

Förlängt barnbidrag

Från 16 års ålder upphör det allmänna barnbidraget och du får istället förlängt barnbidrag om du fortfarande går i grundskola, specialskola, särskola eller motsvarande. Det förlängda barnbidraget betalas ut till och med den månad du slutar i denna typ av skola. Beloppet motsvarar barnbidraget och betalas ut 12 månader/år.

Handikappersättning

Du som har en funktionsnedsättning kan få handikappersättning från och med 1 juli det år du fyller 19 år.

För att få handikappersättning måste din funktionsförmåga vara så pass nedsatt att du:

- behöver tidskrävande hjälp av en annan person i ditt dagliga liv
- behöver hjälp av en annan person för att kunna förvärvsarbeta eller studera, eller
- har betydande merkostnader.

Din funktionsnedsättning ska ha uppstått innan du fyllt 65 år och du ska ha behov av stöd på grund av funktionsnedsättningen under minst ett år. Försäkringskassan väger samman hjälpbehov och merkostnader när de beslutar om rätten till ersättning.

Du som är blind eller saknar ledsyn har alltid rätt till handikappersättning. Det gäller även dig som är döv eller har en grav hörsel-skada.

Handikappersättningen är 36, 53 eller 69 % av prisbasbeloppet. Beloppet beror på dina hjälpbehov och merutgifter. Ersättningen är skattefri.

Daghandikappersättning

Om du vistas på en institution kan du i vissa fall få daghandikappersättning för de dagar som du inte är där. Förutsättningen är att du inte varit där minst tio dagar under ett kvartal eller minst tio dagar i följd vid ett kvartalsskifte.

Körkortsutbildning för personer med funktionsnedsättning

Du som har en funktionsnedsättning och fått beslut om bilstöd (se sidan 9) kan få bidrag till körkortsutbildning om du behöver bil:

- för att försörja dig eller väsentligt bidra till din försörjning
- för att gå arbetslivsinriktad utbildning eller
- för att delta i rehabilitering med aktivitetsstöd eller rehabiliteringsersättning.

Du ska också vara arbetslös eller riskera att bli arbetslös. Körkortsutbildningen ska kunna leda till att du får ett stadigvarande arbete.

Närståendepenning

Om du avstår från att arbeta för att vårda en svårt sjuk närstående person kan du få närståendepenning. Med svårt sjuk menas en livshotande sjukdom. Vården kan ske i hemmet, på sjukhus eller liknande. Som närstående räknas anhöriga och nära vänner. Närståendepenning kan betalas ut i högst 100 dagar sammanlagt för den person som vårdas.

Rehabilitering genom Försäkringskassan

Försäkringskassans uppgift är att uppmärksamma behov av rehabilitering och att samordna insatserna i samarbete med dig och med din läkare, arbetsgivaren eller arbetsförmedlingen och andra som är berörda. När det finns behov av arbetslivsinriktade rehabiliteringsin-

satser ska Försäkringskassan tillsammans med dig göra en plan för återgång i arbete.

Det är i första hand din arbetsgivare som ansvarar för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Arbetsförmedlingen ansvarar för arbetslivsinriktade insatser för arbetslösa och för dem som är anställda men som riskerar arbetslöshet.

Särskilt pensionstillägg

Förälder, född 1953 eller tidigare, kan få ett särskilt pensionstillägg till ålderspensionen. Du ska isåfall ha avstått från förvärvsarbete under minst sex år för att vårda ett sjukt eller funktionshindrat barn över 16 år. Mer information om särskilt pensionstillägg finns i Vägledning 2010:3 på www.pensionsmyndigheten.se

Kommunen

Din kommun ansvarar för att du får stöd och hjälp så att du kan leva ett så normalt liv som möjligt. Kommunen ska också informera om sin verksamhet. Följande stöd och rättigheter söker du via kommunen.

Bostadsanpassningsbidrag

Om du behöver anpassa din bostad (lägenhet, villa eller småhus) på grund av en funktionsnedsättning så kan du ansöka om bostadsanpassningsbidrag. Bidraget kan användas till att bredda dörrar, ta bort trösklar, installera automatiska dörröppnare och specialhissar med mera. Du kan också få bidrag till ändringar i anslutning till bostaden, till exempel med räcken, ledstänger och ramper.

Bidraget är inte inkomstprövat. Byter du bostad får du bidrag till kostnadskrävande bostadsanpassning endast om det finns särskilda skäl.

Bostadsbidraget kan även sökas av dig som delar hushåll med en person med funktionsnedsättning eller av dig som i ditt hem ger långvarig och regelbunden omvårdnad till en person med funktionsnedsättning.

En arbetsterapeut kan hjälpa dig med ansökan. Bostadsanpassningsbidrag söks hos kommunen. För den som bor i Stockholms kommun finns en särskild Bostadsanpassningsavdelning, tel. 08-508 260 00, säkrast klockan 9-12 vardagar.

Du kan överklaga ett avslag på din ansökan hos förvaltningsrätten. Boverket har tillsyn över verksamheten.

Bostadscenter

Bostadscenter är en webbplats där du kan läsa om bostadsanpassning. Där hittar du goda exempel, produkter, frågor och svar samt kurser. På webbplatsen finns också ett verktyg för att rita upp och anpassa din bostad. **www.bostadscenter.se**

Färdtjänst/särskild kollektivtrafik

Har du stora svårigheter att förflytta dig eller att åka med den allmänna kollektivtrafiken kan du ansöka om färdtjänst. Färdtjänstresor kan ske med Närtrafiken som trafikeras av mindre bussar, tillgänglig allmän kollektivtrafik, taxi eller specialfordon. Vill du ta en ”bil på gatan” (resa som inte är förbeställd) behöver du ha speciella biljetter.

Ansökan

Du ansöker om färdtjänst hos din kommun. I allmänhet krävs ett läkarintyg som styrker behovet. Kommunen gör en utredning och färdtjänstförvaltningen fattar beslut. Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga hos förvaltningsrätten.

Färdtjänstkort och resor

När du fått tillstånd för färdtjänst får du ett personligt färdtjänstkort. Är du under 25 år har du rätt till obegränsat antal resor. För år 2010 är annars grundtilldelningen 72 resor för kalenderåret. Därutöver får du extra resor automatiskt i olika omfattning beroende på hur många resor du har kvar. Du kan även använda färdtjänstkortet i SL-trafiken och då åker du och en medresenär utan kostnad i hela Stockholms län.

Du kan dessutom skriftligen ansöka om extra resor för:

- arbete och studier om ingen annan huvudman betalar dessa
- stadigvarande förtroendeuppdrag
- att besöka familjemedlemmar vid vård eller boende utanför hemmet
- att hämta och lämna egna barn på förskola.

Om du har rätt till resa utan samplanering, reser med specialfordon eller liggande transport får du de resor du behöver om det finns lämpligt fordon.

Samplanering

Din färdtjänstresa kan samplaneras vilket innebär att du reser tillsammans med andra resenärer.

Medresenär

Om du inte har rätt att ta med en ledsagare på färdtjänstresan, kan du ta med en medresenär. Resorna ska telefonbeställas och samplaneras som vanliga färdtjänstresor. Du betalar en fastställd avgift per resa

för medresenären. Avgiften är 20 kr och kommer på din månadsräkning. Det finns ett särskilt högkostnadsskydd för medresenärsavgifterna. Den som har rätt till färdtjänst, får om det finns plats i bilen, ta med sig barn och syskon som inte fyllt 18 år, utan att det kostar något. Dessa måste vara registrerade hos Färdtjänsten.

Avgifter

Priset för en färdtjänstresa är 70 kr per påbörjade 30 km. Räkningen för dina färdtjänstresor kommer en gång i månaden. Kostnaden per månad överstiger inte kostnaden för SL:s 30-dagarsbiljett för kollektivtrafik. Det är reducerat pris för barn upp till 20 år samt vuxna med ålderspension, aktivitets-, sjuk- eller handikappersättning.

Om du vill ta en ”bil på gatan” (resa som inte är förbeställd) måste du ha biljetter för detta. Biljetter kan du beställa från Färdtjänstens kundservice. Då kan du mot särskild avgift ta en taxibil som är märkt med Färdtjänstens F-dekal. Den särskilda avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Resegaranti

Om färdtjänstfordonet inte har kommit efter minst 20 minuter från bokad hämtningstid kan du ringa Färdtjänstens resegaranti. Telefonnummer är 0200-77 66 55. Resegarantin hjälper då till att så snabbt som möjligt få fram ett fordon. Du har även möjlighet att ta en valfri taxi och betala resan själv. Resan får inte vara påbörjad förrän efter 20 minuter från beställd hämttid. För att få ersättning måste originalkvittot skickas in till Färdtjänsten inom tre månader. Gäller det specialfordon ska du kontakta Färdtjänstens beställningscentral, 08-720 80 00 eller 0200-77 66 55 för att få hjälp.

Frågor

Frågor om färdtjänst besvaras av Färdtjänstens kundservice, tel. 08-720 80 80.

Personlig beställning av färdtjänsttaxi i Stockholms län görs på tel. 08-555 781 00. Automatbeställning via telefon kan göras på tel. 0200-11 44 11.

Beställning av specialfordon görs på tel. 08-720 80 00.

Andra alternativ för att beställa resor samt mer information om färdtjänsten hittar du på www.fardtjansten.sll.se

Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänsten ska ersätta merkostnader för personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar vid resa utanför länet. En resa med riksfärdtjänst sker normalt med reguljära kommunikationer som flyg, tåg, buss eller båt och med kommunal färdtjänst på avrese- och ankomststorten. I vissa fall måste hela resan göras med taxi eller specialfordon. Om du behöver en ledsagare under resan kan du få ledsagarens kostnad betald genom riksfärdtjänsten. Du ansöker om riksfärdtjänst hos kommunen. Om du inte är nöjd med beslutet kan det överklagas hos förvaltningsrätten.

God man

Alla blir myndiga vid 18 års ålder, men några kan behöva en god man som hjälp att tillvarata sina intressen. Så här säger lagen (Föräldrabalken 11 kap 4 §):

”Om någon på grund av sjukdom, hämmad förståndsutveckling, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden behöver hjälp med att:

- bevaka sin rätt
- förvalta sin egendom eller
- sörja för sin person,

skall rätten, om det behövs, förordna en god man för henne eller honom”.

Ansökan om god man kan lämnas hos kommunens överförmyndare eller hos tingsrätten. Den som behöver en god man kan själv ansöka om det. Även föräldrar, make, maka och nära släktingar kan göra en ansökan.

Tingsrätten får inte besluta om god man utan att den som ska få god man har samtyckt. Undantag görs bara om personens funktionsnedsättning är så svår att han inte kan ta ställning till frågan.

Den som fått en god man behåller sin rättshandlingsförmåga. Det innebär att han eller hon har full rätt att bestämma över sina egna angelägenheter och sin egendom.

Vad ska en god man göra?

Den gode mannen kan hjälpa till med att sköta ekonomin, se till att huvudmannen har ett bra boende och bevaka hans eller hennes behov av vård, social service med mera. Den gode mannen är också skyldig att försöka rätta till brister. Huvudman kallas den som har en god man.

Vem kan bli god man?

I lagen står att en person som är rättrådig, erfaren och lämplig ska utses till god man.

God man har rätt till ett arvode. Överförmyndarnämnden beslutar om arvodets storlek och om det ska betalas av den som har god man eller av kommunen

Förvaltare

I de fall det inte är tillräckligt med en god man kan man utse en förvaltare. Förvaltarskapet innebär att huvudmannen helt förlorar sin rättshandlingsförmåga i de delar som förvaltaren ansvarar för.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionshinder, KBH

KBH är ett bidrag till hyran för dig som har dyrare boendekostnader på grund av din funktionsnedsättning. KBH finns bara i ett fåtal kommuner och de kommuner som har KBH har olika regler. Kontakta din kommun för information om vilka regler som gäller där.

Kontaktperson

En kontaktperson är en medmänniska som ska kunna fungera som en ”kompis” och ett stöd i olika vardagliga situationer. En kontaktperson kan följa med på olika fritidsaktiviteter och hjälpa till att främja sociala kontakter. Du söker kontaktperson hos din kommun.

Du kan ansöka om kontaktperson både via LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och via socialtjänstlagen.

Ledsagarservice

Ledsagarservice ska underlätta för dig som har en funktionsnedsättning att delta i samhällslivet. Du kan till exempel ansöka om att få en ledsagare för att kunna besöka vänner, delta i kultur- och fritids-

aktiviteter eller utträtta olika vardagsärenden. Du vänder dig till din kommun för att ansöka om en ledsagare.

Du kan ansöka om ledsagarservice både via LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och via socialtjänstlagen.

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Om du har stora problem att gå eller om du är rullstolsburen kan du få parkera ditt fordon på speciella parkeringsplatser för rörelsehindrade. Om du inte kör bil själv kan du få parkeringstillstånd om det finns särskilda skäl. Du söker parkeringstillstånd i den kommun där du är folkbokförd. Bor du i Stockholms stad vänder du dig till Kontaktcenter för parkeringstillstånd, tel. 08-508 265 00. Ansökan sker på en speciell blankett. Oftast krävs läkarintyg. Kommunens beslut kan överklagas till länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut kan i sin tur överklagas hos Transportstyrelsen.

Ditt parkeringstillstånd gäller i hela landet. Parkeringstillstånd enligt EU:s gemenskapsmodell, med foto och namnteckning på baksidan, gäller i alla EU-länder samt i vissa andra länder. Det ger rätt till de parkeringsförmåner som gäller i respektive land. För information om vad som gäller kan du kontakta landets ambassad.

Hämta och lämna passagerare utan parkeringstillstånd

I trafikförordningen finns ett undantag som innebär att du får stanna bilen trots förbud enligt lokala trafikföreskrifter. Det gäller om du har en passagerare som är sjuk eller rörelsehindrad och som behöver hjälp för att komma i och ur bilen och hjälp utanför bilen. Din bil får dock inte hindra andra eller orsaka trafikskada.

Personlig assistans – LSS

Har du stora och varaktiga funktionshinder och stort behov av hjälp kan du få personlig assistans. För att få personlig assistans krävs att du behöver hjälp med att klä på och av dig, klara din hygien, att äta, att kommunicera med andra eller hjälp med andra grundläggande behov.

Om du har behov av personlig assistans mer än 20 timmar/vecka kan du ansöka om assistansersättning via Försäkringskassan se sidan 9.

Du som själv är assistansberättigad och är arbetsgivare åt dina assistenter ska anmäla din verksamhet till Socialstyrelsen.

Annat som kan vara bra att veta

Ifa och Assistanskoll

Ifa - Intressegruppen för Assistansberättigade - är en intresseorganisation för personer som har behov av personlig assistans. IfA arbetar bland annat med att utveckla rättigheter till personlig assistans. IfA arbetar både intressepolitiskt och med stöd till enskilda.

www.intressegruppen.info

På Assistanskoll kan du jämföra anordnare av personlig assistans och följa nyheter om personlig assistans.

www.independentliving.org/assistanskoll

Medicinsk rehabilitering

Rehabilitering är ett samlingsnamn för de insatser som kan behövas för att du som är eller har varit sjuk eller skadad ska kunna fungera så bra som möjligt. Den läkare som ansvarar för din vård på sjukhuset informerar om vilka undersökningar, behandlingar och kontroller som du kan behöva. Läkaren ska också ge dig de remisser, recept och intyg som krävs. Kuratorn på sjukhuset kan hjälpa till med kontakter, till exempel med hemtjänsten i din kommun.

Genom rehabilitering får du träna för att återfå de förmågor du hade före sjukdomen eller skadan. Du kan också få lära dig att använda olika hjälpmedel. Rehabilitering kan ske på sjukhus, särskilda rehabiliteringsanläggningar, öppenvårdsmottagningar eller i ditt hem. I de team som arbetar med rehabilitering ingår ofta läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut, kurator, psykolog och logoped.

Hemsjukvårdsbidrag

Om en anhörig eller annan närstående ger dig omfattande sjukvårdande insatser i hemmet kan landstinget betala ut hemsjukvårdsbidrag. Exempel på insatser för att få bidrag är kvalificerad sårvård, injektioner, dialysbehandling. Kontakta distriktssköterskan för mer information.

Särskilt landstingsbidrag

Du kan få bidrag från landstinget om du behöver:

- Förbrukningsmaterial och dialysvätskor vid hemdialys.
- Förband och annat sjukvårdsmaterial - om du gör egenvård i hemmet.
- Inkontinenshjälpmedel - om du har problem med urinläckage, urinretention (kan inte tömma urinen) eller analinkontinens.
- Kompressionsbandage - vid behov av medicinska lymfbandage eller kompressionsstrumpor.
- Näringsprodukter - vid näringsbrist eller vid behov av sondnäring kan du få kosttillskott eller näringsprodukter.

Kontakta din läkare eller vårdcentral för mer information.

Hjälpmedel

Om du har en funktionsnedsättning kan du få hjälpmedel för att klara vardagen bättre. Du behöver en ordination från till exempel läkare, arbetsterapeut, logoped, audionom, synpedagog eller sjukgymnast.

På www.vardguiden.se finns information om vilka olika typer av hjälpmedel som du kan få från Stockholms läns landsting. De flesta hjälpmedel är kostnadsfria. De ägs av landstinget och du lånar dem. För de avgifter som förekommer finns ett högkostnadsskydd. Det innebär att du under ett år inte betalar mer än 2 000 kronor. Du svarar själv för den dagliga skötseln av hjälpmedlet. Landstinget svarar för underhålls- och reparationskostnader men inte för löpande driftskostnader eller förbrukningsmaterial.

I Hjälpmedelsguiden kan du läsa om vilka hjälpmedel du kan få från landstinget. www.hjalpmedelsguiden.sll.se

Butiker som säljer hjälpmedel

Du kan köpa enklare hjälpmedel på hjälpmedelscentralerna i Stockholms län. Det finns även en hel del privata butiker som säljer hjälpmedel. Du hittar namn och adress till olika butiker på Hjälpmedelsinstitutets webbplats hi.se under Hjälpmedelstorget/Smarta ting. Du kan även ringa till Forum Funktionshinder/Rådgivningen tel. 08-123 350 10 för att få uppgifter om butiker.

Hjälpmedelsinstitutet

Hjälpmedelsinstitutet är ett nationellt kunskapscenter som arbetar för att förbättra livskvaliteten för människor med funktionsnedsättning med hjälp av bra hjälpmedel och genom att öka tillgängligheten. På deras webbplats **hi.se** hittar du Hjälpmedelstorget som har tips på enkla hjälpmedel som kan behövas i vardagen. Där kan du också hitta hjälpmedel för en aktiv fritid. Hjälpmedelsinstitutet har ett specialbibliotek med böcker om funktionshinder och hjälpmedel. Hjälpmedelsinstitutet har telefon 08-620 17 00.

Klara Mera

Klara Mera är ett kunskapscenter för kognitivt stöd och vänder sig till dig som har ett kognitivt funktionshinder. På Klara Mera kan du titta på och prova hjälpmedel som kan göra det lättare att klara mer i vardagen. Klara Mera finns på Rosenlund och har öppet hus en gång i veckan. Du kan läsa mer om vad Klara Mera erbjuder på deras webbplats **habilitering.nu/klaramera** Telefonnumret är 08-123 350 00.

IdéTorget

IdéTorget är en öppen drop-in verksamhet på Rosenlund. Dit kan du vända dig för att få tips och idéer inom området datorbaserat stöd. På IdéTorget finns datorer, programvara, styrsätt och annan anpassad teknik för personer med funktionsnedsättning. Mer information om deras verksamhet och öppettider hittar du på webbplatsen **habilitering.nu/idetorget**

Taltjänst

Taltjänst finns för dig som har tal-, röst- och/eller språkskada. Taltjänst kan följa med dig vid alla typer av kontakter, till exempel besök hos myndigheter, sjukhus och föreningar. Det krävs inte någon remiss. Taltjänst erbjuder också läs- och skrivstöd och telefonstöd. Taltjänsts telefonnummer är 08-123 351 20, e-post: taltjanst@sll.se
www.habilitering.nu/taltjanst

Teletal

Teletal är en telefonitjänst för dig som har talsvårigheter eller ringer någon som har talsvårigheter. Teletaltolken finns med under samtalet och tolkar när det behövs, tel. 020-22 11 44. **www.teletal.se**

Alternativ telefoni

Du som har svårt att höra eller tala i vanlig telefon kan få hjälp med texttelefon eller andra alternativa lösningar. Kontakta Alternativ telefoni, telefonnummer 08-616 56 23 (telefonsvarare), texttelefon 08-616 62 93 (telefonsvarare) Bildtelefon: at.sthlm@t-meeting.se Fax: 08-616 56 28 e-post: alternativ.telefoni@karolinska.se

Tolktjänst

Om du är döv, hörselskadad eller dövblind kan du få tolkhjälp i de flesta sammanhang. Tel. 08-406 73 00, texttel. 08-406 73 10, fax 08-406 73 99, e-post: tolkcentralen@sll.se Webbadressen till Tolkcentralen är **sll.se/tolkcentralen**

Tandvårdsstöd

Du som omfattas av LSS kan få ekonomiskt stöd för tandvård. Tandvårdsstödet gäller också för dig som har ett omfattande vård- och omsorgsbehov och antingen bor i särskilt boende eller får vård i hemmet. För att få tandvårdsstöd behöver du ett tandvårdsstödsintyg från kommunens biståndshandläggare eller LSS-handläggare. Om du bor i särskilt boende som till exempel i en gruppboende kan du vända dig till föreståndaren för boendet.

Vissa andra grupper kan också få ekonomiskt stöd från landstinget. Det kan till exempel gälla skada efter epileptiskt anfall, sanering i samband med intensiv sjukvårdsbehandling eller vid tandläkarskräck. Ibland krävs en remiss från en läkare.

Nödvändig tandvård och rådgivning

Tandvårdsstödsintyget ger dig rätt till sådan tandvård som krävs för att du ska kunna äta (nödvändig tandvård).

Tandvårdsstödsintyget ger dig också rätt att få munhälsobedömning och individuell rådgivning en gång per år. Detta sker via ett personligt besök av en tandläkare eller tandhygienist i ditt hem och är inte undersökning eller behandling. Denna uppsökande verksamhet är helt kostnadsfri.

För nödvändig tandvård, tandvård för vissa andra grupper och individuellt anpassade tandvårdshjälpmedel gäller landstingets patient-

avgifter för tandvård. Avgifterna ingår i högkostnadsskyddet, det vill säga du behöver inte betala mer än för närvarande 900 kronor under en 12-månadersperiod.

Mer information

I Stockholms läns landsting är det tandvårdsenheten som ansvarar för administrationen av tandvårdsstödet. Vill du ha mer information kan du ringa 08-123 131 00, måndag - fredag kl. 9-11 och kl.13-15. Du kan också läsa om tandvårdsstödet på www.vardguiden.se

Resor

Färdtjänst se sidan 14.

Riksfärdtjänst se sidan 16.

Sjukresor/resor till läkare, tandläkare, sjukgymnast, habiliteringscenter etc.

Om du behöver söka vård på sjukhus, vårdcentral eller besöka ett habiliteringscenter kan landstinget bevilja dig en sjukresa om det finns medicinska skäl till att du inte kan åka med allmänna kommunikationer. En sjukresa kan ske med egen bil, taxi eller specialfordon. Du betalar högst 140 kr (egenavgiften) för en enkel resa oavsett längd. Du betalar inget i bilen utan får en faktura hem.

För att få en sjukresa krävs ett tillstånd från vårdgivaren, till exempel läkaren, tandläkaren, sjukgymnasten eller kuratorn. Sjukresorna med taxi samplaneras om du inte har särskilda medicinska skäl att få åka ensam. Sjukresor kan beställas per telefon eller via ”mina sidor” på www.fardtjansten.sll.se

Om du ska beställa taxi, ring telefonnummer 077-570 00 57.

Om du ska beställa specialfordon, ring telefonnummer 077-670 01 67.

Sjukresekort

Om du beviljats sjukresor med taxi eller specialfordon får du ett sjukresekort från vårdgivaren. När du beställer sjukresor ska du säga ditt sjukresekortsnummer. Du måste ha med ditt sjukresekort för att få resa.

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskydd betyder att du bara behöver betala upp till 1400 kronor för sjukresor under tolv månader från första resdatum. När du har betalat upp till högekostnadsbeloppet ser Färdtjänstens kundservice att du inte behöver betala för sjukresan. Du får inget frikort i handen utan datasystemet håller reda på när du ska börja betala igen.

Vill du veta mer?

Om du har frågor om sjukresor kan du vända dig till Färdtjänstens kundservice, tel. 08-720 80 80. De har öppet måndag-fredag klockan 7-20, lördag och söndag klockan 9-17. Adressen är Färdtjänsten, Box 30 103, 104 25 Stockholm **www.fardtjansten.sll.se**

Studiehjälp/Studiebidrag

Studiebidrag får du till och med vårterminen det år du fyller 20 år när du studerar på gymnasiet, komvux eller folkhögskola. Studiebidraget är samma summa som barnbidraget och betalas ut av Centrala Studiestödsnämnden (CSN) för tio månader per läsår. Utbetalningen sker den sista i varje månad. Studiebidraget betalas ut utan ansökan. Om du studerar på annan ort än hemorten kan du ansöka om inackorderingstillägg. Du kan också ansöka om ett extra tillägg som är ett inkomstprövat bidrag.

Om du har frågor kontakta CSN på tel. 0771-276 000, **www.csn.se**

Rg-bidrag

Du som är hörselskadad eller rörelsehindrad kan få bidrag till vissa kostnader vid gymnasieutbildning på riksgymnasium. Skolor som ger rätt till Rg-bidrag är riksgymnasiet för döva i Örebro, riksgymnasiet för hörselskadad i Örebro, riksgymnasierna för svårt rörelsehindrade ungdomar på olika orter i Sverige bland annat i Skärholmen.

Om du har frågor kontakta CSN i Örebro på tel. 0771-276 000, **www.csn.se**

Du kan läsa mer om riksgymnasierna på Specialpedagogiska skolmyndighetens webbplats **spsm.se**

Försäkringar

Konsumenternas försäkringsbyrå ger gratis råd i försäkringsärenden. En viktig uppgift för dem är att fånga upp konsumentproblem och föra dem vidare till försäkringsbolagen, Konsumentverket och Finansinspektionen. Konsumenternas försäkringsbyrå har telefonnummer 0200-22 58 00. Information och frågelåda finns på webbplatsen **bankforsakring.konsumenternas.se**

Diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen (DO) är en statlig myndighet som ersatt Handikappombudsmannen. Diskrimineringsombudsmannen arbetar bland annat mot diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Deras huvuduppgift är att se till att diskrimineringslagen följs. DO tar emot och utreder anmälan om diskriminering. De ska också ge råd om hur man kan främja lika rättigheter och arbeta förebyggande mot diskriminering. Diskrimineringsombudsmannens telefonnummer är 08-120 20 700, fax 08-120 20 800. **www.do.se**

Fonder

För speciella ändamål, till exempel rekreation, studier, kostsamma hjälpmedel, kan du ibland få ekonomiskt bidrag från fonder eller stiftelser. Information om fonder hittar du:

- på Stiftelsen Svenska kommittén för Rehabilitering, SVCR:s webbplats **svcr.se** Telefonnummer till SVCR är 08-471 71 35.
- på vissa bibliotek finns böckerna ”Alla dessa fonder och stiftelser” och ”Stora Fondboken”. En del bibliotek har också fonddata-basen Global Grant
- Stockholms läns landsting disponerar över en del fonder. Kurator på sjukhusen kan ge information. Du hittar fonderna på **www.vardguiden.se**
- på länsstyrelsens webbplats **lst.se**
- genom Forum Funktionshinders Rådgivning (Handikappupplysningen) tel. 08-123 350 10, texttel. 08-123 350 40 eller på **www.handikappupplysningen.se**

Vårdguiden

Via Vårdguiden kan du få medicinsk information, rådgivning och vägledning till rätt vård inom Stockholms län. På webbplatsen hittar du adresser och telefonuppgifter till vårdmottagningar, information

om avgifter, om vårdgarantin och om olika sjukdomar med mera. Via en av deras frågetjänster kan du ställa frågor om funktionshinder. **www.vardguiden.se**

Du kan också ringa till Vårdguiden för sjukvårdsrådgivning eller för allmän information om hälso- och sjukvården i länet, tel. 08-320 100 (dygnet runt). Sjukvårdsrådgivning finns också på arabiska, tel. 08-528 528 38 och på bosniska/serbiska/kroatiska, tel. 08-528 528 96.

Om du har ett hörsel- och/eller talhandikapp kan du ringa den riks-täckande sjukvårdsupplysningen via texttelefon 0771-11 77 99.

Forum Funktionshinder

Forum Funktionshinder är ett informationscenter med bibliotek, rådgivning, utbildning och andra evenemang. På centret kan du låna böcker, ställa frågor och hämta informationsmaterial. Adressen är Rosenlund, Tideliusgatan 12, plan 7 på Södermalm i Stockholm. Tel. 08-123 350 30. **www.habilitering.nu/forumfunktionshinder**

På webbplatsen **autismforum.se** kan du ta del av fakta om och läsa om hur det är att leva med autism och Aspergers syndrom.

Forum Funktionshinderns rådgivning/Handikappupplysningen

Handikappupplysningen ingår numera i Forum Funktionshinderns rådgivning. Rådgivningen svarar på frågor som rör funktionshinder. Telefontjänsten är öppen vardagar klockan 8.00-16.30, tel. 08-123 350 10, texttel. 08-123 350 40. Du kan också ställa frågor via e-post forumfunktionshinder@sll.se

På webbplatsen Handikappupplysningen finns information om stöd och rättigheter, fritidsaktiviteter, aktuella händelser etc. Där finns en mötesplats för alla intresserade som vill göra inlägg. Du kan också prenumerera på Handikappupplysningens nyhetsbrev. **www.handikappupplysningen.se**

Om du har synpunkter eller klagomål

Patientvägledare/Patientombudsman

Har du synpunkter eller klagomål som rör vård och behandling bör du först prata med den berörda personalen. Om problemet inte blir löst eller om du inte får svar på dina frågor kan du kontakta chefen för verksamheten. På Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge, Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och S:t Görans sjukhus kan du vända dig till patientvägledaren/patientombudsmanen. De ska tillvarata patienternas intressen och hjälpa patienter och anhöriga att föra fram sina synpunkter.

Patientnämnden

Patientnämnden är en fristående och opartisk instans dit du kan vända dig om du upplever att det är problem i samband med vård och behandling. Det kan gälla både stora och små frågor. Även anhöriga och personal kan vända sig till Patientnämnden. Det kostar inget att kontakta Patientnämnden. Den utreder vad som skett, föreslår lösningar, informerar och lotsar vid behov till rätt instans. Adressen är: Patientnämnden, Box 175 35, 118 91 Stockholm, tel. 08-690 67 00, fax 08-690 67 18, e-post: registrator@pan.sll.se Webbadressen är patientnamndenstockholm.se

Socialstyrelsen

Tillsyn över socialtjänst och LSS

Från år 2010 är ansvaret för tillsynen av socialtjänsten och verksamhet enligt LSS överförd från länsstyrelserna till Socialstyrelsen. Den är nu samordnad med tillsynen av hälso- och sjukvården. Om du är missnöjd med en insats ska du i första hand framföra klagomål till personalen eller den arbetsledare/chef som ansvarar för personalens insatser. Om du inte får gehör för dina synpunkter eller om du tycker att det finns allvarliga brister i en verksamhet kan du vända dig till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen är tillsynsmyndighet för all vård och omsorg i Sverige.

När Socialstyrelsen tagit emot en anmälan tar de ställning till om de ska öppna ett tillsynsärende. Om det blir ett tillsynsärende granskar Socialstyrelsen verksamheten och kan begära in handlingar som ska klargöra vad som har hänt. Socialstyrelsen kan också inspektera en verksamhet. Inspektionen kan göras såväl föranmäld som oanmäld.

Patientsäkerhetslagen

Den 1 januari 2011 införs en ny patientsäkerhetslag. Lagen innebär bland annat att vårdgivaren får ett tydligare ansvar att hitta och åtgärda systemfel. Du kan anmäla till Socialstyrelsen om du blivit felbehandlad eller skadad i vården. Nytt är att du kan anmäla en händelse utan att behöva ange en person. Det är sedan Socialstyrelsen som gör en utredning av det som skett.

Du kan även vända dig till Socialstyrelsen om du vill ha information och rådgivning. Telefonnummer till Socialstyrelsen är 075-247 30 00. **www.socialstyrelsen.se**

Lagar och FN-dokument

LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

LSS ger extra stöd till personer med omfattande och varaktiga funktionshinder. Det är habiliteringscentren som svarar för insatsen rådgivning och annat personligt stöd. Övriga insatser ansöker du om hos kommunen.

Vuxna personer som omfattas av LSS har rätt att söka:

- rådgivning och annat personligt stöd, se habiliteringscenter sidan 5
- personlig assistans
- ledsagarservice
- kontaktperson
- avlösarservice i hemmet
- korttidsvistelse utanför hemmet
- bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad
- daglig verksamhet för personer med utvecklingsstörning, autism och autismliknande tillstånd samt personer som har fått en hjärnskada i vuxen ålder.

Individuell plan

Om du beviljas insats enligt LSS ska du erbjudas en individuell plan. Om du redan har en insats kan du begära att få en individuell plan. Planen ska redovisa dina behov och vilka insatser som planeras. Är du inte nöjd med ett beslut om insats enligt LSS kan du överklaga hos förvaltningsrätten.

Ett informationsblad om LSS kan beställas via **habilitering.nu/publicerat**. Kurator eller kommunens/stadsdelsförvaltningens LSS-handläggare kan lämna mer information.

Socialförsäkringsbalken

Lagen om assistansersättning LASS upphör den 1 januari 2011 och reglerna om assistansersättning överförs då till den nya socialförsäkringsbalken. Det är Försäkringskassan som fattar beslut om assis-

tansersättning. Behovet av personlig assistans med de grundläggande behoven ska överstiga 20 timmar per vecka. Om behovet är mindre än 20 timmar per vecka finns möjlighet att söka personlig assistans enligt LSS hos kommunen.

De bestämmelser som rör personlig assistans i LSS ska också tillämpas när det gäller assistansersättning.

Det krävs tillstånd för att få bedriva verksamhet med personlig assistans. Den som själv är assistansberättigad och är arbetsgivare åt sina assistenter ska anmäla sin verksamhet till Socialstyrelsen.

SoL – Socialtjänstlagen

I Socialtjänstlagen står att kommunen ska verka för att människor med funktionshinder får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Om man inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har man enligt socialtjänstlagen rätt till hjälp och stöd från samhället. Det kan vara ekonomisk hjälp eller annat bistånd som exempelvis hjälp i hemmet och bostad med särskild service. Du ansöker om bistånd hos kommunen. Om du inte är nöjd med kommunens beslut om bistånd kan du överklaga hos förvaltningsrätten.

Kommunerna kan ge ytterligare bistånd om det finns skäl. Detta kallas bistånd utöver skälig levnadsnivå och kan inte överklagas.

Du kan beställa foldern ”Kort om Socialtjänstlagen” via www.habilitering.nu/publicerat

HSL – Hälso- och sjukvårdslagen

I Hälso- och sjukvårdslagen finns bestämmelser om landstingets generella ansvar för att tillgodose medborgarnas behov av hälso- och sjukvård. I lagen står det bland annat att landstinget skall erbjuda dem som är bosatta inom landstinget habilitering och rehabilitering, hjälpmedel och tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

I hälso- och sjukvårdslagen står det också att barn har rätt till information, råd och stöd om barnets förälder eller någon annan vuxen

som barnen bor med har en psykisk funktionsnedsättning eller en allvarlig fysisk sjukdom/skada. Det är personal inom hälso- och sjukvården som skall ge detta stöd.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Sverige har antagit FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionens syfte är att personer med funktionsnedsättning ska få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda utan hinder. Konventionen fokuserar på icke-diskriminering och visar på nödvändiga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av sina medborgerliga rättigheter. En konvention är juridiskt bindande.

FN:s standardregler

År 1993 antog FN tjugotvå standardregler som beskriver det ansvar FN:s medlemsländer har för att människor med funktionsnedsättning ska uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Reglerna ger konkreta förslag på vad ett land kan göra för att ta bort hinder för personer med funktionsnedsättningar och skapa ett tillgängligare samhälle. Sveriges regering har deklarerat att de vill verka för att omsätta standardreglerna i praktisk handling. Reglerna är dock inte juridiskt bindande.

Texterna i FN-konventionen och standardreglerna kan du hitta på regeringens webbplats **regeringen.se**

Adresser och telefonnummer

Hjälpmedelscentraler

Hjälpmedelscentral Stockholm, Långbro, Bergtallsvägen 10 Älvsjö
tel. 08-616 48 00

Sodexo Hjälpmedelsservice, Hallonbergen, Rissneleden 6 tel.
08-578 852 00

Syncentraler

Stockholms syncentral, Långbro, Bergtallsvägen 10 Älvsjö tel.
08-616 49 00

Stockholms syncentral, Sabbatsberg, Dalagatan 9 Stockholm tel.
08-690 62 10

Hörselkliniker

Karolinska Södermalm Hörselhabilitering Barn och Ungdom Rosenlund
Tideliussgatan 12 plan 8, Stockholm, tel. 08-616 57 00

Karolinska Södermalm Enheten för hörselhabilitering Vuxna Rosenlund
Tideliussgatan 12, plan 9, Stockholm, tel. 08-616 64 50

Habilitering & Hälsa

www.habilitering.nu

Habiliteringscenter Järva för barn, ungdom & vuxna, 08-123 353 20

Habiliteringscenter Liljeholmen för barn, ungdom & vuxna,
08-123 353 50

Habiliteringscenter Nacka för barn, ungdom & vuxna, 08-123 356 60

Habiliteringscenter Norrtälje för barn, ungdom & vuxna,
0176-327 470

Habiliteringscenter Sollentuna för ungdom & vuxna, 08-123 359 30

Habiliteringscenter Stockholm för ungdom & vuxna, 08-123 352 00

Habiliteringscenter Södertälje för barn, ungdom & vuxna,
08-123 357 00

Habiliteringscenter Tullinge för ungdom & vuxna, 08-123 357 40

Habiliteringscenter Täby för ungdom & vuxna, 08-123 358 50

Habiliteringsenheten vid Riksgymnasiet i Skärholmen, 08-123 353 00

Länsövergripande verksamheter

www.habilitering.nu

ADHD-center, 08-123 355 30

Aspergercenter, 08-123 355 00

Autismcenter för vuxna, 08-123 355 70

Dövblindteamet och Dövteamet, 08-123 351 80, texttel. 08-123 496 50

Hjärnskadecenter, 08-123 351 01

Händelseriket, Lagunen 08-123 351 31

Klara Mera - center för kognitivt stöd, 08-123 351 50

Kris- och samtalsmottagningen för anhöriga, 08-123 351 00

Psykoterapimottagningen Linden, 08-123 350 80

P.U.F.F.A. träningscenter, 08-123 351 65

UNG, 08-123 351 70

Forum Funktionshinder

Biblioteket, 08-123 350 30

Rådgivningen, 08-123 350 10, texttel. 08-123 350 40

Utbildningen, 08-123 350 20

Verksamheten Ovanliga diagnoser, 08-123 350 23

Myndigheter

Diskrimineringsombudsmannen, 08-120 20 700, fax 08-120 20 800,
www.do.se

JO-Justitieombudsmannen, 08-786 40 00, texttel. 08-786 61 15,
www.jo.se

Socialstyrelsen 075-247 30 00 www.sos.se

Patientnämnden, 08-690 67 00 fax 08-690 67 18
www.patientnamndenstockholm.se

Telefonnummer till kommunerna i Stockholms län

Botkyrka kommun 08-530 610 00 www.botkyrka.se

Danderyds kommun 08-568 910 00 www.danderyd.se

Ekerö kommun 08-560 391 00 www.ekero.se

Haninge kommun 08-606 70 00 www.haninge.se

Huddinge kommun 08-535 300 00 www.huddinge.se

Järfälla kommun 08-580 285 00 www.jarfalla.se

Lidingö kommun 08-731 30 00 www.lidingo.se

Nacka kommun 08-718 80 00 www.nacka.se

Norrtälje kommun 0176-710 00 www.norrtalje.se

Nykvarns kommun 08-555 010 00 www.nykvarn.se

Nynäshamns kommun 08-520 680 00 www.nynashamn.se

Salems kommun 08-532 598 00 www.salem.se

Sigtuna kommun 08-591 260 00 www.sigtuna.se

Sollentuna kommun 08-579 210 00 www.sollentuna.se

Solna stad 08-734 20 00 www.solna.se

Sundbybergs stad 08-706 80 00 www.sundbyberg.se

Södertälje kommun 08-550 210 00 www.sodertalje.se

Tyresö kommun 08-578 291 00 www.tyreso.se

Täby kommun 08-55 55 9000 www.taby.se

Upplands-Bro kommun 08-581 690 00 www.upplands-bro.se

Upplands-Väsby kommun 08-590 970 00 www.upplandsvasby.se

Vallentuna kommun 08-587 850 00 www.vallentuna.se

Vaxholms stad 08-541 708 00 www.vaxholm.se

Värmdö kommun 08-570 470 00 www.varmdo.se

Österåkers kommun 08-540 810 00 www.osteraker.se

Stockholms stad

Stockholms stad, Stadshuset 08-508 290 00 www.stockholm.se

Stockholms stad, Kommunupplysningen 08-508 000 00
www.stockholm.se

Stockholms stadsdelar:

Bromma stadsdelsförvaltning 08-508 060 00

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning 08-508 140 00

Farsta stadsdelsförvaltning 08-508 180 00

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning 08-508 220 00

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning 08-508 040 00

Kungsholmens stadsdelsförvaltning 08-508 080 00

Norrmalms stadsdelsförvaltning 08-508 090 00

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning 08-508 010 00

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning 08-508 150 00

Skärholmens stadsdelsförvaltning 08-508 240 00

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning 08-508 030 00

Södermalms stadsdelsförvaltning 08-508 120 00

Älvsjö stadsdelsförvaltning 08-508 210 00

Östermalms stadsdelsförvaltning 08-508 100 00

Anteckningar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Forum Funktionshinder – ett informationscenter med bibliotek, rådgivning, utbildning och arrangemang.

Kontakta oss om du vill få denna broschyr i anpassat format; stortext, e-text, punktskrift eller inläst.

Forum Funktionshinder

🏠 Tideliusgatan 12, plan 7

✉ Box 170 56, 104 62 Stockholm

☎ 08-123 350 10 📠 08-123 496 32

☎ Texttelefon: 08-123 350 40

@ forumfunktionshinder@sll.se

🌐 www.handikappupplysningen.se

 Forum Funktionshinder
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING